

مرکز برنامه ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار:

بیشترین شکایات کارگران به حقوق و عیدی معوقه اختصاص دارد

بررسی پرونده‌های حقوقی و دعاوی کار کارگران در سال گذشته حاکی از آن است که بیشترین ثبت دادخواست‌ها و پرونده‌های حقوقی در هیات‌های تشخیص مربوط به حقوق معوقه، عیدی و پاداش و سایر موارد است. به گزارش ایسنا، نتایج گزارش مرکز برنامه ریزی و اطلاعات راهبردی وزارت کار نشان می‌دهد که طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ تعداد مراجع حل اختلاف از روند افزایشی برخوردار بوده به نحوی که هیات‌های تشخیص دعاوی کار با میانگین نرخ رشد سالانه ۲۳ درصد از ۶۰۴ هیات به ۶۴۷ هیات و هیات‌های حل اختلاف دعاوی کار با میانگین نرخ رشد سالانه ۲۶ درصد از ۳۲۶ هیات به ۳۵۲ هیات افزایش یافته است.

همچنین تعداد دادخواست‌ها و پرونده‌های واصله به مراجع حل اختلاف دعاوی کار و تعداد آرای صادره در سال ۱۴۰۰ از این حکایت دارد که نسبت آرای صادره به دادخواست‌های واصله در هیات‌های تشخیص حدود ۸۰۹ درصد و نسبت آرای صادره به پرونده‌های واصله هیات‌های حل اختلاف حدود ۶۵۳ درصد بوده است. گزارش‌ها در خصوص بررسی تعداد موارد خواسته در هیات‌های تشخیص دعاوی در سال ۱۴۰۰ نشان می‌دهد که بیشترین تعداد خواسته‌های مطرح شده از سوی کارگران متعلق به سایر موارد و پس از آن حقوق معوقه و عیدی و پاداش بوده است به نحوی که در سال ۱۴۰۰ تعداد خواسته‌های مطرح شده در هیات‌های تشخیص ۲۶۵ هزار و ۴۷۸ مورد بوده در حالی که طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ کمتر از این میزان بوده است.

تجمع کارگران بیمه کشاورزی مقابل مجمع تشخیص مصلحت

جمعی از کارگران بیمه کشاورزی دیروز (۳۰ خرداد) مقابل ساختمان مجمع تشخیص مصلحت نظام به منظور تسریع در بررسی و رفع ایرادات «طرح تعیین تکلیف کارگران بیمه کشاورزی» تجمع کردند. به گزارش ایسنا، این کارگران از گویند: مجلس و شورای نگهبان ایرادی به طرح تعیین تکلیف کارگران بیمه کشاورزی وارد نکرده و با این طرح موافقت کرده‌اند. به گفته آنها هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام به این طرح ایراداتی وارد کرده بود که مجلس اردیبهشت ماه تصمیم گرفت این طرح را مستقیم به صحن مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع دهد تا همه اعضای این مجمع در مورد آن تصمیم بگیرند. آنها می‌گویند: مطالبه ما پیگیری این موضوع از مجمع و درخواست بررسی هر چه سریع‌تر طرح است.

تشکیل کمیته صیانت اقتصادی در سازمان تأمین اجتماعی

کمیته صیانت اقتصادی با دستور مدیر عامل تأمین اجتماعی و با هدف تقویت سازو کارهای صیانت از منابع و دارایی‌های بیمه‌شدگان تشکیل شد. به گزارش توسعه ایرانی، میرهاشم موسوی در مراسم آغاز به کار این کمیته گفت: باید مراقب باشیم اموال و دارایی‌های بیمه‌شدگان و بازنشستگان که حق الناس و امانتی بین‌النسلی است، به هیچ وجه و از هیچ ناحیه‌ای مورد تعرض و آسیب قرار نگیرد.

وی افزود: در کنار تلاش برای ارتقای مستمر کمی و کیفی خدمات، باید تمرکز راهبردی بر صیانت از منابع و ذخایر مجموعه داشته باشیم. این سازمان در طول سال‌های گذشته در مقاطعی آسیب‌پذیری‌هایی داشته که عمدتاً مربوط به حوزه اقتصادی بوده و کمیته صیانت اقتصادی با هدف پیشگیری از آسیب‌های احتمالی و اتخاذ اجرائی راهبردی مدیریتی برای حذف گلوگاه‌های احتمالی فساد، با عضویت متخصصان و مدیران مجرب سازمان تشکیل شده و وظیفه دارد در مقابل زیاده‌خواهی‌ها، منافع‌طلبی‌ها و انحصار طلبی‌ها در بخش‌های مختلف سازمان بایستد.

موسوی، انحصار، دست‌رسی ناعادلانه و تعارض منافع را از بسترهای شکل‌گیری فساد توصیف کرد و افزود: در برخورد با موارد حتی جزئی فساد و اهمال در صیانت از اموال سازمان که متعلق به تک‌تک بیمه‌شدگان دیروز، امروز و فردا و همچنین بازنشستگان و مستمری‌بگیران است، هیچ‌گونه اغماض و هیچ‌گونه ملاحظه‌ای نداریم.

لزوم تمکین دولت به قانون بودجه و احیای نظام توزیع تعاونی

هزینه تامین خوراک به حداقل مزد کارگران تنه می‌زند

نسرین هزاره مقدم

اسفند ماه سال ۱۴۰۰ وقتی که در شورای عالی کار بر سر چند و چون افزایش دستمزد صحبت می‌شد و نمایندگان دولت و کارفرمایان با افزایش ۵۷٫۴ درصدی مزد کارگران حداقل‌بگیر موافقت کردند، آورده دو میلیون تومانی مصوبه مزدی، تا حدودی رضایت‌بخش بود، به گونه‌ای که به‌عزم نمایندگان کارگری، می‌توانست کاهش قدرت خرید کارگران در طول سال ۱۴۰۰ را جبران کند و سطح پوشش دستمزد از هزینه‌های زندگی را در حد فروردین سال قبل نگه دارد اما این رضایت‌چندان طول نکشید.

ورود به سال جدید با توجه به مزد تعیین شده، با خوش بینی نسبی همراه بود. افزایش حداقل دستمزد برای اولین بار از نرخ تورم رسمی جلو زده بود و این می‌توانست در صورت تثبیت بازار و قیمت‌ها، از سقوط کارگران به پایین‌ترین نردبان‌های اقتصادی نااندازهای جلوگیری کند.

فروردین ماه امسال با همین خوش بینی نسبی به پایان رسید تا اینکه در اردیبهشت موج آزادسازی و حذف یارانه‌ها از راه رسید. ابتدا یارانه دولتی آرد و سپس چهار کالای اساسی (روغن، مرغ، لبنیات و تخم‌مرغ) حذف شد. موج گرانی حاصل از این آزادسازی به کالاهای خدمات دیگر سرایت کرد، به گونه‌ای که قیمت ساندویچ و فست‌فود چند برابر شد، کالاهایی از قبیل سس مایونز و ترکیبات روغن گران شدند و حتی کرایه خانه در تهران و شهرستان‌ها بالا رفت. در این میان، سیاست یارانه‌پردازی دولت، قرار نبود اثرات تورمی آزادسازی‌ها را بپوشاند و قدرت خرید از دست رفته را برای مدت محدودی احیا کند. ابتدا از یارانه نقدی به عنوان سیاستی موقت یاد کردند و خبرها آمد که یارانه نقدی ۳۰۰ یا ۴۰۰ هزار تومانی فقط دو ماه یعنی تا پایان

خرداد پرداخت می‌شود و بعد از آن کالا برگ الکترونیک به مردم داده خواهد شد اما وقتی نیمه‌های خرداد را پشت سر گذاشتیم خبر آمد که «فعلاً کالا برگ در کار نیست و قرار است یارانه نقدی تا اطلاع ثانوی تداوم داشته باشد».

بیست و دوم خرداد «احمد امیرآبادی فراهانی» عضو هیات رئیسه مجلس گفت: زیرساخت‌های بانک مرکزی برای ارائه خدمات کارت الکترونیک به عنوان کالا برگ فراهم نیست و فعلاً پرداخت یارانه نقدی ادامه پیدا می‌کند. احتمالاً بعد از شهریور ماه تکلیف این موضوع روشن می‌شود. با این حساب، لاقبل برای دو ماه دیگر پرداخت یارانه نقدی با همه مختصات کاستی‌های آن ادامه خواهد داشت. در عین حال، تثبیت قیمت‌ها در حد شهریور ۱۴۰۰ و دادن کالا برگ الکترونیک به مردم برای تهیه تمام اقلام اساسی، پیش فرض اجبابی و الزام‌آور از حذف ارز ترجیحی در قانون بودجه ۱۴۰۱ بوده اما حالا چون زیرساخت‌ها فراهم نیست، فقط نیمی از نقشه راه حذف ارز ترجیحی اجرا شده است یعنی آزادسازی قیمت‌ها صورت گرفته اما کالا برگی که بتوان با آن کالاها را به قیمت شهریور ۱۴۰۰ خریداری کرد، هنوز در کار نیست.

امیرآبادی فراهانی همان موقع در این رابطه گفت: براساس قانون بودجه، دولت باید قیمت‌ها را بر اساس سهمی که تعیین می‌کند قیمت شهریور ۱۴۰۰ باشد و مابه‌التفاوت آن را هم بر اساس کالا برگ پرداخت کند و این مصوبه مجلس است. او تأکید کرده بعد از شهریور تکلیف این موضوع مشخص می‌شود. بنابراین تقریباً نیمی از سال، یک بخش مهم از الزامات قانون بودجه بر زمین می‌ماند و تازه بعد از شهریور قرار است تکلیف کالا برگ و زیرساخت‌های احتمالی آن روشن شود.

سبد خوراکی به ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسیده است

«فرامرز توفیقی»، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور و از نمایندگان کارگری دستمزد در این رابطه می‌گوید: در اردیبهشت ماه با جهش قیمتی عمده‌ای روبه‌رو بودیم. اگر فقط نرخ اقلام خوراکی را در نظر بگیریم و سبد خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها را با همان معیارهای تقلیلی مورد استفاده شورای عالی کار حساب کنیم (فقط اقلام خام خوراکی)، به این نتیجه می‌رسیم که در اردیبهشت ماه، سبد خوراکی‌ها برای یک خانوار متوسط ۳۰۳ نفره، تقریباً در حدود حداقل دستمزد است. نرخ دقیق سبد خوراکی‌ها که بسیار حداقلی و کمیته محاسبه شده، ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است. با این حساب، تقریباً تمام دستمزد دریافتی یک کارگر حداقل‌بگیر پای تامین خوراکی‌ها می‌رود.

وقتی سبد خوراکی‌ها، تقریباً تمام دستمزد یک کارگر را می‌بلعد، مهم‌ترین مسأله بدون تردید، تامین خوراکی‌ها با قیمت مناسب است. بدیهی است که یارانه نقدی و تداوم پرداخت آن نمی‌تواند یک راهکار موثر باشد. اگر از ۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان (مجموع دستمزد و یارانه)، رقم سبد خوراکی‌ها یعنی ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان را کسر کنیم، فقط حدود ۲ میلیون تومان بابت سایر هزینه‌های زندگی از جمله اجاره خانه، حمل و نقل، درمان و آموزش باقی می‌ماند در حالی که نرخ‌های رسمی کرایه خانه نشان می‌دهد نه تنها در تهران و کلاشهرها، بلکه در تمام شهرهای بزرگ و درشت کشور، امروز اجاره خانه به تنهایی بیش از ماهی دو میلیون تومان است (پول پیش یا رهن را کنار بگذاریم).

توفیقی در این رابطه با اشاره به الزامات قانون بودجه می‌گوید: تامین مایحتاج اساسی زندگی به خصوص برای حداقل‌بگیران و دهک‌های زیر خط فقر، تقریباً ناممکن شده است و در این شرایط باید هر چه سریع‌تر اقدامات اجرای الزامات قانون بودجه یا همان دادن کالا برگ به مردم و تثبیت قیمت‌ها در حد شهریور ۱۴۰۰ فراهم شود. راه دیگری وجود ندارد و یارانه نقدی نمی‌تواند این شکاف عمیق را پر کند.

سیاست اقتصادی دوران جنگ باید دوباره احیا شود

در این شرایط، وقتی کارگران باید تمام دستمزد خود را پای مواد خوراکی بدهند، تامین این کالاها نه تنها به وسیله الزامات قانون بودجه ۱۴۰۱ بلکه با توسل به راهکارهای تعبیه شده در قانون اساسی، یک اولویت است. «تعاونی‌های مصرف کارگری و شهری» و احیای آنها می‌تواند فرصتی مناسب برای به کارگیری در شرایط فعلی باشد، فرصتی که در دهه‌های گذشته هرگز جدی گرفته نشده است.

رزاقی: احیای مجدد تعاونی‌ها می‌تواند کمک مؤثری به اقتصاد کند و دست دولت را در خصوص کنترل قیمت‌ها باز بگذارد. زیرا قطعاً کنترل و نظارت روی تعاونی‌ها بسیار راحت‌تر از کنترل روی بخش خصوصی است

توفیقی: در اردیبهشت ماه، سبد خوراکی‌ها برای یک خانوار متوسط ۳۰۳ نفره، تقریباً در حدود حداقل دستمزد است. نرخ دقیق سبد خوراکی‌ها که بسیار حداقلی و کمیته محاسبه شده، ۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان است

«ابراهیم رزاقی»، استناد اقتصاد دانشگاه تهران در ارتباط با نقش بی‌بدیل تعاونی‌ها در قانون اساسی و غفلت از این نقش مؤثر می‌گوید: یکی از سیاست‌هایی که دولت می‌تواند در این شرایط اجرا کند نظام توزیع کالا برگ است، دقیقاً همان سیاستی که در زمان دفاع مقدس پیگیری شد. اکنون نیز این سیاست باید در دستور کار دولت قرار گیرد طوری که کالاهای طریق تعاونی‌ها و بر اساس نظام عرضه کالا برگ در اختیار اقشار آسیب‌پذیر جامعه قرار گیرد. احیای مجدد تعاونی‌ها می‌تواند کمک مؤثری به اقتصاد کند و دست دولت را در خصوص کنترل قیمت‌ها باز بگذارد زیرا قطعاً کنترل روی بخش خصوصی است زیرا تعاونی یک نظام خودکنترلی هم دارد طوری که اعضا حتماً روی مدیریت تعاونی‌ها نیز نظارت می‌کنند تا تعاونی‌ها به سمت فساد اقتصادی حرکت نکنند.

«تعاونی‌های مصرف» گزینه مناسبی در این شرایط است به خصوص به این دلیل که بیشترین بحران تورمی، متوجه اقلام خوراکی و اساسی خانوار است. این تعاونی‌ها می‌تواند بازه بسیار گسترده‌ای داشته باشد و لاقط تمام جامعه هدف وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، از کارگران شاغل و بازنشسته گرفته تا افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد را دربرگیرد.

یادمان نرود که نه تنها در دوران جنگ تحمیلی خودمان از فرصت تعاونی‌های مصرف به خوبی بهره گرفته‌ایم، بلکه پارادایم تعاونی توانسته نجات‌بخش بسیاری از کشورهای در حال توسعه در دهه‌های بعد از جنگ جهانی دوم باشد. کشورهای آمریکای لاتین در دهه‌های اخیر بیشتر از استفاده از تعاونی‌ها برده‌اند طوری که از اقتصادهای آنها به عنوان «اقتصاد تعاونی» یاد می‌شود.

قانون اساسی ما که بر اساس قسط و توزیع عادلانه ثروت تنظیم شده، تعاونی‌ها را بالاتر و بالاتر از بخش خصوصی نشاندهنده است. همین امروز زمان آن است که این فرصت خاموش و فراموش شده دوباره جان بگیرد و به میدان بیاید.

کمک هزینه‌های جنبی بازنشستگان تأمین اجتماعی در سال جاری ابلاغ شد

از کار افتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان مشمول اجرای ماده (۱۱۱) قانون تأمین اجتماعی از تاریخ یک فروردین ۱۴۰۱، ماهیانه مبلغ ۴۱ میلیون و ۷۹۷ هزار و ۵۰۰ ریال تعیین می‌شود.

تفاوت تطبیق مصوبه سال ۱۴۰۱: چنانچه مجموع دریافتی مستمری‌بگیران مشمول ماده (۱۱۱) قانون (بدون احتساب مبلغ کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد) از مبلغ ۵۵ میلیون و ۸۰۰ هزار ریال کمتر باشد، مابه‌التفاوت مربوطه با عنوان «تفاوت تطبیق مصوبه سال ۱۴۰۱» پرداخت می‌شود. مبلغ مذکور در خصوص مستمری‌بگیران جزئی، به نسبت سنوات پرداخت حق بیمه خواهد بود.

د) میزان کمک‌های جنبی: به منظور جبران بخشی از افزایش هزینه‌های زندگی و ارتقای وضعیت معیشت مستمری‌بگیران و به موجب ضوابط قانونی و مفاد بودجه سنواتی سازمان، میزان کمک‌های جنبی در سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل تعیین می‌شود:

- ۱- حق سنوات: حق سنوات مزاد بر ۲۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه، در سال ۱۴۰۱ به میزان پنج هزار ریال به ازای هر سال سابقه مزاد بر ۲۰ سال افزایش می‌یابد.
- ۲- کمک هزینه عائله‌مندی، کمک هزینه اولاد و کمک هزینه همسر متکفل فرزند: میزان این کمک‌ها در سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل تعیین و وفق ضوابط جاری به مشمولین پرداخت می‌شود: کمک هزینه ماهانه عائله‌مندی: مبلغ چهار میلیون و ۷۳ هزار و ۸۹۵ ریال، کمک هزینه ماهانه اولاد: مبلغ یک میلیون و ۵۶ هزار و ۱۹۵ ریال، کمک هزینه ماهانه همسر متکفل فرزند: مبلغ چهار میلیون و ۷۳ هزار و ۸۹۵ ریال

مدیر عامل تأمین اجتماعی با صدور بخشنامه‌ای افزایش مستمری و کمک‌های جنبی و تعیین حداقل مستمری در سال ۱۴۰۱ را برای اجرا به واحدهای اجرایی این سازمان ابلاغ کرد.

به گزارش «توسعه ایرانی»، بر اساس بخشنامه ابلاغ شده توسط مدیر عامل تأمین اجتماعی، میزان افزایش مستمری و کمک‌های جنبی (به همراه مبلغ متناسب‌سازی) قابل پرداخت از ابتدای سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل تعیین شده است:

الف) میزان افزایش مستمری (موضوع ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی): از تاریخ یک فروردین ۱۴۰۱ کلیه مستمری‌های بازنشستگی، از کار افتادگی و بازماندگان مشمول قانون تأمین اجتماعی که تا پایان سال ۱۴۰۰ برقرار شده، به ترتیب برای دریافت کنندگان حداقل مستمری (مبلغ ۲۶ میلیون و ۵۵۴ هزار و ۹۵۰ ریال) و کمتر از آن، به میزان ۵۷٫۴ درصد و برای سایر سطوح بالاتر از حداقل مستمری به میزان (۱۰ درصد) مستمری آنان در پایان اسفندماه سال ۱۴۰۰ افزایش می‌یابد، به نحوی که مجموع دریافتی ایشان بدون احتساب مبلغ کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد از مبلغ ۵۵ میلیون و ۸۰۰ هزار ریال کمتر نباشد.

آن دسته از مشمولین سطوح بالاتر که مجموع دریافتی ماهیانه آنها بدون احتساب مبلغ کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد پس از افزایش موضوع این بند کمتر از ۱۰۰ میلیون ریال باشد، این افزایش تا سقف مزبور به اضافه شش میلیون و ۵۰۰ هزار ریال خواهد بود (مشمولان قوانین خاص که میزان مستمری پرداختی به آنان تابع مقررات مستمری‌بگیری جزئی است، صرفاً مشمول افزایش ۵۷٫۴ درصدی نخواهند بود).

ب) مبلغ حداقل مستمری در سال ۱۴۰۱: بر اساس مصوبات شورای عالی کار، حداقل میزان مستمری بازنشستگی،

۳- کمک هزینه مسکن: میزان کمک هزینه مسکن به ازای هر پرونده مستمری بازنشستگی، از کار افتادگی کلی و بازماندگان به مبلغ یک میلیون و ۶۵۰ هزار ریال در ماه تعیین شده است.

۴- کمک به تأمین معیشت مستمری‌بگیران: میزان کمک به تأمین معیشت مستمری‌بگیران به ازای هر پرونده مستمری بازنشستگی، از کار افتادگی کلی و بازماندگان به مبلغ دو میلیون و ۲۰۰ هزار ریال در ماه تعیین شده است.